

**Рішення разової спеціалізованої вченої ради ДФ 26.133.070
про присудження ступеня доктора філософії**

Разова спеціалізована вчена рада ДФ 26.133.070 Київського столичного університету імені Бориса Грінченка виконавчого органу Київської міської ради (Київської міської державної адміністрації), місто Київ, прийняла рішення про присудження ступеня доктора філософії з галузі знань 05 Соціальні та поведінкові науки на підставі прилюдного захисту дисертації Руденко Валентини Сергіївни на тему «Розвиток соціальної підсистеми економічної безпеки міста» за спеціальністю 051 Економіка 11 червня 2024 року.

Руденко Валентини Сергіївна, 1993 року народження, громадянка України, освіта вища: закінчила у 2015 році Національний авіаційний університет, здобувши кваліфікацію магістра за спеціальністю «Економіка підприємства».

З вересня 2022 р. і донині працює заступником декана із науково-педагогічної та соціально-гуманітарної роботи Факультету економіки та управління Київського столичного університету імені Бориса Грінченка; експерт Національного агентства із забезпечення якості вищої освіти; член Української Асоціації з розвитку менеджменту та бізнес-освіти.

Дисертацію виконано в Університеті Грінченка.

Науковий керівник: Лойко Валерія Вікторівна, доктор економічних наук, професор, професор кафедри міжнародної економіки Київського столичного університету імені Бориса Грінченка

Здобувачка має 19 наукових праць, з яких 8 наукових публікацій (з них 4 у співавторстві) включених на дату опублікування до переліку наукових фахових видань України, 1 стаття (з них 1 у співавторстві) у періодичному науковому виданні, проіндексованому у базі даних Web of Science,

10 публікацій (з них 6 у співавторстві), у яких додатково висвітлено наукові результати дисертації (з них 1 підрозділ у колективній монографії).

1. Loiko V., Teremetskyi V., Maliar S., Rudenko M., **Rudenko V.** (2021). Critical infrastructure of the housing sector of the national economy: economic and legal aspect. *Amazonia Investiga*, 2021, 10(44), 278-287. DOI статті: <https://doi.org/10.34069/AI/2021.44.08.27>. ISSN: 2322 - 6307; онлайн-ISSN: 1544-0044. www.amazoniainvestiga.info.

2. Лойко В.В., Лойко Д.М., **Руденко В.С.** Розвиток домогосподарств України як складової економічної безпеки національної економіки. *Агросвіт*. 2020. № 13-14. С. 4-11. DOI статті: 10.32702/2306&6792.2020.13—14.4 ISSN 2306-6792. http://www.agrosvit.info/pdf/13-14_2020/2.pdf.

3. Руденко В.С. Методичний інструментарій оцінювання стану рівня соціальної підсистеми економічної безпеки міста. *European scientific journal of Economic and Financial innovation*. 2023. № 2 (12). С. 200 – 213. DOI статті: <http://doi.org/10.32750/2023-0216> ISSN 2617-8648. <https://journal.eae.com.ua/index.php/journal/article/view/246/199> .

У дискусії взяли участь голова і члени разової спеціалізованої вченої ради:

Житар Максим Олегович, доктор економічних наук, професор, професор кафедри фінансів Факультету економіки та управління Київського столичного університету імені Бориса Грінченка, зауваження та побажання:

1. Позитивно оцінюючи уточнення автором економічної сутності системи економічної безпеки міста та виділення характеристик її складових (сторінка 31), потребує подальшого обґрунтування чим саме авторське визначення «система економічної безпеки» відрізняється від існуючих у науковій літературі.

2. Позитивно оцінюючи розроблений науково-методичний підхід до оцінювання стану та прогнозування рівня соціальної підсистеми економічної безпеки міста, який на відміну від існуючих, дозволяє вивчити поточний стан

соціальної підсистеми економічної безпеки міста в межах кожної з виділених складових за допомогою розробленого методичного інструментарію та сформуванню прогност подальших змін рівня соціальної складової економічної безпеки міста з метою прийняття управлінських рішень щодо підвищення або збереження рівня соціальної підсистеми доцільно було б врахувати індикатор військового захисту, який є актуальним у сьогоденні реаліях, що тільки б підсилює запропонований науково-методичний підхід.

3. Науковий інтерес має запропонований дисертанткою структурно-логічний підхід щодо визначення напрямів реформування нормативно-правової бази з питань забезпечення процесу розвитку соціальної підсистеми в економічній безпеці міста за виділеними складовими соціальної підсистеми економічної безпеки міста. Водночас, створення ефективної системи забезпечення економічної безпеки міста стає все більш актуальною проблемою для світового співтовариства. Дослідження може досягти вищого наукового рівня, якщо доповнити його аналізом ефективних підходів, методів та інструментів до протидії ризикам та загрозам міст інших країн світу та механізмів їх впровадження в національну систему.

4. Автором зазначено, що «Для аналізу статистичних даних за складовими соціальної підсистеми економічної безпеки міста обрані дані міста Києва, як столиці України та єдиного глобального міста в Україні (сторінка 66). Визначені напрями аналізу можна застосовувати для аналізу статистичних даних будь-якого іншого міста», але така позиція не є обґрунтованою та викликає сумніви. Робота тільки б виграла, якщо було би проведено аналіз даних інших міст України та зроблена порівняльна оцінка. Крім того, доцільно доповнити аналіз статистичними даними за 2023 рік.

5. На наш погляд, у роботі доцільно було би звернути увагу на рекомендації з підвищення якості контролю та керування управлінськими рішеннями щодо удосконалення оцінки економічної безпеки міста в контексті повоєнного відновлення України. Уряд, місцеві ради та їх виконавчі органи мають приділяти особливу увагу зміцненню економічної безпеки,

реалізовуючи запропоновані у наукових дослідженнях напрямки та приймаючи відповідні заходи для захисту фінансових інтересів країни та забезпечення стабільності соціально-економічного розвитку.

Птащенко Олена Валеріївна, доктор економічних наук, професор, професор кафедри підприємництва і торгівлі Факультету економіки і управління Західноукраїнського національного університету, зауваження та побажання:

1. У розділі 1, підрозділі 1. «Економічна сутність системи економічної безпеки міста та характеристик її складових» на с. 38-39 автором надано авторське визначення поняття «система економічної безпеки міста», у якому місто представлено як урбогеосистема. В тексті підрозділу не наведено визначення, що автор має на увазі під урбогеосистемою, які її ознаки, властивості і чому саме автор пропонує розглядати місто як урбогеосистему, а не соціально-економічну систему. Доцільно було б доповнити дослідження визначенням сутності поняття «місто» як система.

2. У розділі 1, підрозділі 1.2 «Теоретико-методичні аспекти розвитку соціальної підсистеми в системі економічної безпеки міста» у таблиці 1.7 «Основні складові соціальної підсистеми економічної безпеки міста (з точки зору соціальної забезпеченості мешканців міста)» (с.53) автором наведена авторська розробка виділення функціональних складових системи економічної безпеки міста. Доцільно було надати більш розширене наукове обґрунтування яким чином було обрано саме ці складові і чи є вони вичерпаними для характеристики рівня економічної безпеки міста.

3. У розділі 1, підрозділі 1.3 «Законодавче забезпечення процесу розвитку соціальної підсистеми в системі забезпечення економічної безпеки міста» автором проведений аналіз нормативно-законодавчих актів за виділеними складовими економічної безпеки міста на рівні Законів України. Доцільно було б доповнити цей аналіз нормативно-правовими актами на рівні міста, зокрема, міста Києва, яке автор розглянув у своїй роботі як приклад.

4. Звертаючи увагу на змістовий аналіз, результати якого наведені в розділі 2, підрозділі 2.1 «Методичний підхід до визначення динаміки статистичних даних за складовими соціальної підсистеми економічної безпеки міста», доцільно було б доповнити його інформацією про динаміку витрат бюджету на соціальний захист та соціальне забезпечення мешканців міста, окремо по кожному виду і доповнити більш ґрунтовним аналізом щодо скорочення цих витрат у 2022 році, зокрема, у місті Києві.

5. У підрозділі 2.1 також при дослідженні динаміки чинників, які формують інноваційну складову економічної безпеки міста доцільно було б додати інформацію щодо динаміки інноваційно активних підприємств, зокрема, у місті Києві.

Жаворонок Артур Віталійович, кандидат економічних наук, доцент, доцент кафедри фінансів і кредиту Економічного факультету Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича, зауваження та побажання:

1. У розділі 1, підрозділі 1. «Економічна сутність системи економічної безпеки міста та характеристик її складових» на с. 41 автор стверджує, що «у сучасній економіці міста немає окремої структури, яка б опікувалась моніторингом, діагностикою та станом економічної безпеки економіки міста в цілому», проте далі по тексту дисертації автором не запропоновано структуру, яка б могла виконувати зазначені функції.

2. На рис. 1.2, с. 4 тексту дисертації наведені фундаментальні принципи розвитку соціальної підсистеми економічної безпеки міста, проте в тексті дисертації немає обґрунтування позиції автора чому саме ці принципи прийняті до уваги і яким чином вони сприяють забезпеченню розвитку соціальної підсистеми економічної безпеки міста.

3. У підрозділі 1.3. «Законодавче забезпечення процесу розвитку соціальної підсистеми в системі забезпечення економічної безпеки міста» автор приділив багато уваги законодавчо-нормативним актам на рівні держави. Із тексту дисертації не зрозуміло, чи є достатнім нормативно-

законодавче забезпечення соціальної складової економічної безпеки на рівні міста.

4. У підрозділі 2.1. «Методичний підхід до визначення динаміки статистичних даних за складовими соціальної підсистеми економічної безпеки міста» у табл. 2.1 автором визначені напрями аналізу статистичних даних за виділеними складовими соціальної підсистеми економічної безпеки міста, за якими потім у тексті розділу представлені результати дослідження. Підкреслюючи доречність такої структуризації проведення наукового дослідження, виникає запитання щодо коректності віднесення окремих елементів дослідження до тієї чи іншої складової соціальної підсистеми економічної безпеки міста. Наприклад, динаміку кількості благодійних організацій доречно було б віднести не до громадської складової, а до гуманітарної складової.

5. На основі отриманих результатів розрахунків у підрозділі 3.2 «Реалізація методичних основ проведення діагностики стану соціальної підсистеми економічної безпеки міста в розрізі виділених складових» кількісного та якісного значень інтегрального показника рівня соціальної підсистеми економічної безпеки міста та групових показників рівня складових доречно було б завершити цей підрозділ розробкою рекомендацій щодо підвищення рівня соціальної безпеки міста.

Шлапак Алла Василівна, доктор економічних наук, доцент, завідувач кафедри міжнародної економіки Факультету економіки та управління Київського столичного університету імені Бориса Грінченка, зауваження та побажання:

1. У підрозділі 1.1. «Економічна сутність системи економічної безпеки міста та характеристика її складових» авторкою приділено багато уваги визначенню сутності поняття «система економічної безпеки». Доречно було б зосередити увагу дослідженню саме сутності поняття «соціальна підсистема економічної безпеки міста», що є предметом дисертаційного дослідження.

2. В тексті дисертації значна увага акцентується на явищі «волонтерства». Інформація про волонтерство розташована у розділі 1 на сс. 51-53 та у розділі 2 на с. 83-84. Погоджуючись з авторкою, що рух волонтерства в Україні більш інтенсивно став розвиватися після повномасштабного вторгнення росії на територію України і, що волонтерство є позитивним соціальним явищем суспільства. Проте не зовсім чітко зрозуміло з тексту дисертації, яким чином рух волонтерства впливає на розвиток соціальної підсистеми економічної безпеки міста.

3. У підрозділі 1.2 «Теоретико-методичні аспекти розвитку соціальної підсистеми в системі економічної безпеки міста» авторка провела аналіз негативних та позитивних змін у соціальній складовій економічної безпеки міста, що виникли внаслідок повномасштабного вторгнення росії на територію України (сс. 47-53). Доречно було б зробити узагальнюючу таблицю чи рисунок з негативними та позитивними змінами.

4. У цьому ж підрозділі 1.2 розглянуті сучасні підходи щодо визначення сутності понять «соціальна складова економічної безпеки», «соціальна безпека» (табл. 1.5, с. 42). Вважаємо не зовсім обґрунтованим перехід авторки далі по тексту до поняття «соціальна підсистема економічної безпеки міста». Чому був проведений аналіз сутності двох категорій «соціальна складова економічної безпеки», «соціальна безпека» і яким чином вони пов'язані із «соціальною підсистемою економічної безпеки міста»?

5. У підрозділі 3.3 «Прогноз перспектив розвитку соціальної підсистеми в системі забезпечення економічної безпеки міста» авторка наводить прогностичні моделі перспективної зміни складових соціальної підсистеми економічної безпеки міста. Проте відсутні практичні рекомендації щодо заходів, які слід розробити та впровадити для підвищення рівня соціальної підсистеми економічної безпеки міста Києва, який, за розрахунками авторки, знизився у 2022 р. на 13,20 %, що пов'язано із воєнним станом в Україні.

Результати відкритого голосування:

«За» – 5 членів ради,

«Проти» – немає,

«Утримались» – немає.

На підставі результатів відкритого голосування разова спеціалізована вчена рада ДФ 26.133.070 присуджує Руденко Валентині Сергіївні ступінь доктора філософії з галузі знань 05 Соціальні та поведінкові науки за спеціальністю 051 Економіка.

Голова разової спеціалізованої
вченої ради ДФ 26.133.070

Андрій РАМСЬКИЙ